

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод в суббасейні Прип'яті та середнього Дніпра у межах Житомирської області за січень 2021 року

Моніторинг поверхневих вод в суббасейні Прип'яті протягом січня проводився на 6 масивах, забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення та 7 транскордонних ділянках водотоків, визначених відповідно до міждержавних угод про співробітництво на транскордонних водних об'єктах.

Крім того, у межах Житомирської області в суббасейні середнього Дніпра проводиться моніторинг 5-ти масивів забір води з яких здійснюється для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення.

За результатами проведених досліджень гідрохімічний стан води знаходився на задовільному рівні, з незначними сезонними змінними значеннями якісних показників води характерними для зимового періоду.

Основні фактори, які вплинули на зміни в якісному стані води є зниження температури води та повітря, опади, сніговий покрив, льодостав та продовження сезонних гідробіологічних та гідрохімічних процесів самоочищення води.

По усіх контрольованих створах фіксувалося зниження органічного забруднення за показниками ХСК, БСК₅, нітрогену амонійного та фосфатів, разом з тим фіксується ріст заліза загального, крім річок Случ та Уборть, що не пов'язано з техногенним забрудненням водою, а зумовлено природною геохімічною обстановкою.

У порівняльних значеннях за основними показниками якість води протягом січня в середньому складала:

- з попереднім місяцем груднем 2020 року – на рівні аналогічного стану.
- з відповідним періодом 2020 року – незначне покращення стану.

Кисневий режим задовільний, концентрація його у воді нижче норми не була зафіксована і знаходиться на рівні: суббасейн Прип'яті – 6,88-13,84 мгО₂/дм³, суббасейн середнього Дніпра - 12,96-14,24 мгО₂/дм³.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні Прип'яті порівняно з груднем 2020 року:

Новоград-Волинське водосховище на р.Случ, питний водозабір м.Новоград-Волинський. Якісний стан питного водосховища суттєво не змінився. Фіксується незначне зниження вмісту заліза загального з 0,650 до 0,600 мг/дм³, марганцю з 0,115 до 0,080 мг/дм³, сполук нітрогенної групи. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні ХСК – 31,92 мгО/дм³, БСК₅ – 2,80 мгО₂/дм³.

р.Уж, питний водозабір м. Коростень. Показники, які характеризують органічне забруднення на рівні значень грудня місяця ХСК – 25,25 мгО/дм³, БСК₅ – 2,48 мгО₂/дм³. Фіксується ріст вмісту заліза загального з 0,688 до 1,694 мг/дм³ та марганцю з 0,104 до 0,152 мг/дм³, відповідно кольоровість води підвищилась з 35 до 50 градусів.

р. Турія, 125 км, питний в/з м. Ковель. Якісний стан питного водозабору покращився. Фіксується зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 32,10 до 29,70 мгО/дм³, БСК₅ з 3,45 до 3,20 мгО₂/дм³, нітритів, нітратів з 3,70 до 2,17 мг/дм³, заліза загального з 0,340 до 0,300 мг/дм³ та підвищення нітрогену амонійного з 0,54 до 0,63 мг/дм³.

р. Стир, 308 км, питний в/з м. Луцьк. Якість води покращилась за показником БСК₅, вмістом нітрогену амонійного з 0,740 до 0,680 мг/дм³, нітритів з 0,050 до 0,030 мг/дм³, нітратів з 2,45 до 1,80 мг/дм³, фосфатів, заліза загального та сульфатів з 25,30 до 20,60 мг/дм³. При цьому вміст ХСК зріс з 28,55 до 30,40 мгО/дм³.

р. Хомора, питний в/з м. Полоне Хмельницькій області. Якісний стан питного водозабору покращився за показниками ХСК з 15,50 до 10,50 мгО/дм³, БСК₅ з 5,70 до 0,85 мгО₂/дм³, вмістом нітрогену амонійного, фосфатів, заліза загального та марганцю з 0,040 до 0,020 мг/дм³.

р. Случ, с. Чернелівка, питний в/з м. Хмельницький. Фіксується підвищення нітрогену амонійного з 0,120 до 0,825 мг/дм³, нітритів, сульфатів з 23,09 до 39,90 мг/дм³, фосфатів з 0,005 до 0,049 мг/дм³ та заліза загального з 0,040 до 0,350 мг/дм³ та зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 25,50 до 14,0 мгО/дм³, БСК₅ з 9,51 до 2,55 мгО₂/дм³, вмісту нітратів та марганцю з 0,050 до 0,030 мг/дм³.

р.Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь. Якісний стан поверхневої води покращився за показниками, які характеризують органічне забруднення ХСК з 35,71 до 29,79 мгО/дм³, БСК₅ з 2,80 до 2,72 мгО₂/дм³ та вмістом сульфатів, нітрогену амонійного з 0,44 до 0,19 мг/дм³, заліза загального з 1,573 до 1,342 мг/дм³ та марганцю з 0,133 до 0,125 мг/дм³.

р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці. Якість води покращилась за вмістом органічного забруднення ХСК з 29,09 до 26,47 мгО/дм³, БСК₅ з 3,29 до 3,11 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,485 до 0,356 мг/дм³, заліза загального. При цьому зріс вміст нітратів з 0,855 до 0,930 мг/дм³, фосфатів та сульфатів.

р. Стир, права притока р. Прип'ять, 48 км, с. Зарічне. Якісний стан води покращився за показником ХСК з 28,18 до 23,53 мгО/дм³, вмістом нітрогену амонійного з 0,602 до 0,364 мг/дм³, заліза загального та фосфатів з 0,247 до 0,213 мг/дм³. При цьому підвищився вміст нітратів з 1,080 до 1,125 мг/дм³ і сульфатів з 21,98 до 27,65 мг/дм³.

р. Горинь, права притока р. Прип'ять, 67 км, с. Висоцьк. Якість води покращилась. Відмічається зниження у воді органічного забруднення за показником ХСК з 30,91 до 23,53 мгО/дм³, вмісту нітрогену амонійного з 0,716 до 0,586 мг/дм³, фосфатів, заліза загального та сульфатів. Разом з тим підвищився вміст БСК₅ з 2,98 до 3,64 мгО₂/дм³ та нітратів з 0,720 до 0,825 мг/дм³.

р. Ствига, права притока р. Горинь, 95 км, с.Познань. Якість води покращилась за показником ХСК з 29,09 до 24,51 мгО/дм³, нітрогеном амонійним з 0,514 до 0,463 мг/дм³, нітритами, сульфатами та залізом загальним з 0,382 до 0,347 мг/дм³. Разом з тим відмічається ріст БСК₅ з 2,28 до 3,44 мгО₂/дм³ та фосфатів з 0,043 до 0,051 мг/дм³.

р. Льва, права притока р. Ствига, 100 км, с. Переброди. Фіксується зменшення органічного забруднення за показником ХСК з 30,0 до 24,51 мгО/дм³, нітрогену амонійного з 0,607 до 0,548 мг/дм³, заліза загального, сульфатів та підвищення БСК₅ з 2,80 до 3,86 мгО₂/дм³, нітритів і фосфатів.

Характеристика якісного стану масивів поверхневих вод у суббасейні середнього Дніпра порівняно з груднем 2020 року:

Водосховище «Відсічне» на р.Тетерів, питний водозабір м.Житомира. Якісний стан питного водосховища характеризується як стабільний. Фіксується незначне зниження органічного забруднення за показниками ХСК, БСК₅, фосфору ортофосфатів, марганцю, сульфатів, сполук нітрогенної групи та підвищення вмісту заліза загального з 0,300 до 0,337 мг/дм³.

Іршанське водосховище на р. Ірша, питний водозабір смт. Нова Борова. Якісний стан питного водосховища суттєво не змінився. Фіксується незначне зниження нітрогену амонійного, фосфатів та незначний ріст показників, які характеризують органічне забруднення ХСК з 26,52 до 27,35 мгО/дм³, БСК₅ з 2,48 до 2,64 мгО₂/дм³, вмісту заліза загального з 0,230 до 0,275 мг/дм³ і марганцю з 0,048 до 0,072 мг/дм³.

Малинське водосховище на р. Ірша, питний водозабір м. Малина. Хімічні та фізико-хімічні показники водосховища дещо змінилися. Має місце зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 28,56 до 23,14 мгО/дм³, БСК₅ з 2,80 до 2,32 мгО₂/дм³, вмісту нітрогену амонійного з 0,28 до 0,12 мг/дм³, фосфору ортофосфатів та ріст заліза загального з 0,345 до 0,650 мг/дм³ і марганцю з 0,139 до 0,240 мг/дм³.

Вознянське водосховище на р. Возня, питний водозабір м. Малина. Якісний стан питного водосховища дещо покращився. Фіксується зниження органічного

забруднення за показниками ХСК з 30,60 до 25,25 мгО/дм³, БСК₅, вмісту нітрогену амонійного з 0,30 до 0,15 мг/дм³, фосфору ортофосфатів з 0,044 до 0,014 мг/дм³ та сульфатів. Вміст заліза загального зріс з 0,605 до 0,712 мг/дм³, марганцю з 0,118 до 0,136 мг/дм³.

Бердичівське водосховище на р. Гнилоп'ять, питний водозабір м. Бердичева. Якісний стан питного водосховища характеризується як стабільний. Фіксується незначне зниження органічного забруднення за показниками ХСК з 37,24 до 35,09 мгО/дм³, БСК₅. При цьому зріс вміст нітрогену амонійного, заліза загального з 0,255 до 0,325 мг/дм³ та марганцю.

Інформація щодо основних хімічних та фізико-хімічних показників за січень 2021 року наведена в таблиці:

Назва створу	Дата відбору	Температура, °С	Фактичні величини основних показників якості води								
			Сульфати, мг/дм ³	Фосфати, мг/дм ³	Розчинений окисген, мгО ₂ /дм ³	Кольоровість градус	Нітроген амонійний, мг/дм ³	ХСК, мгО/дм ³	БСК ₅ мгО ₂ /дм ³	Залізо заг., мг/дм ³	Марганець, мг/дм ³
СУББАСЕЙН РІЧКИ ПРИП'ЯТЬ:											
р.Случ, 203 км, питний в/з м.Новоград - Волинський	15.12.2020	3	48	0,018	12,08	50	0,54	29,76	2,64	0,650	0,115
	12.01.2021	1	61	0,016	13,20	45	0,20	31,92	2,80	0,600	0,080
р.Уж, права притока р.Прип'ять, 172 км, питний в/з м.Коростень	17.12.2020	1	64	0,012	12,64	35	0,23	26,52	2,48	0,688	0,104
	13.01.2021	1	64	0,022	13,84	50	0,16	25,25	2,48	1,694	0,152
р. Турія, 125 км, питний в/з м. Ковель	10.12.2020	9	23,74	0,054	7,80	26	0,54	32,10	3,45	0,34	0,01
	25.01.2021	8	30,40	0,050	7,50	25	0,63	29,70	3,20	0,30	0,01
р. Стир, 308 км, питний в/з м. Луцьк	16.12.2020	9	25,30	0,087	9,30	25	0,74	28,55	3,20	0,29	0,01
	25.01.2021	8	20,60	0,070	7,80	25	0,68	30,40	3,10	0,27	0,01
р. Случ, с.Чернелівка, питному в/з м. Хмельницький	09.12.2020	0	23,09	0,09	4,60	17	0,120	25,5	9,51	0,040	0,05
	21.01.2020	0	39,9	0,06	6,88	14	0,825	14,0	2,55	0,350	0,03
р. Хомора, питному в/з м. Полоне	09.12.2020	0	19,67	0,08	13,60	15	0,050	15,5	5,70	0,056	0,04
	21.01.2020	0	24,15	0,035	10,07	10	0,026	10,5	0,85	0,053	0,02
р. Уборть, с.Рудня Хочинська, кордон з Республікою Білорусь	15.12.2020	3	42	0,027	11,92	85	0,44	35,71	2,80	1,573	0,133
	12.01.2021	1	38	0,028	13,12	80	0,19	29,79	2,72	1,342	0,125
р. Прип'ять, 570 км, с. Сенчиці	10.12.2020	2	26,85	0,077	7,56	23	0,485	29,09	3,29	0,289	
	13.01.2021	10	27,9	0,081	8,05	24	0,356	26,47	3,11	0,279	
р. Стир, права притока р. Прип'ять, 48 км, с. Зарічне	10.12.2020	2	21,98	0,247	8,02	23	0,602	28,18	3,00	0,264	
	13.01.2021	10	27,65	0,213	8,62	24	0,364	23,53	3,05	0,254	
р. Горинь, права притока р. Прип'ять, 67 км, с. Висоцьк	10.12.2020	2	24,15	0,581	7,63	23	0,716	30,91	2,98	0,299	
	13.01.2021	12	22,25	0,529	8,11	24	0,586	23,53	3,65	0,293	
р.Ствига, права притока р. Горинь, 95 км, с.Познань	09.12.2020	2	24,59	0,043	7,66	24	0,514	29,09	2,28	0,382	
	12.01.2021	10	23,15	0,051	8,89	23	0,463	24,51	3,44	0,347	
р.Льва, права притока р.Ствига, 100 км, с.Переброди	09.12.2020	2	26,69	0,090	8,39	24	0,607	30,00	2,80	0,482	
	12.01.2021	10	24,17	0,097	8,37	23	0,548	24,51	3,86	0,457	
СУББАСЕЙН СЕРЕДЬНОГО ДНІПРА:											
р.Тетерів, права притока р.Дніпро, 259 км, питний в/з м. Житомир	23.01.2020	2	29	0,039	13,12	50	0,29	42,00	3,36	0,287	0,088
	17.12.2020	1	42	0,017	13,28	35	0,47	37,24	3,28	0,300	0,072
	14.01.2021	1	35	0,012	13,68	35	0,39	35,77	3,20	0,337	0,064

р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 93 км,Іршанське водосховище, питний в/з смт. Нова Борова	21.01.2020	2	48	0,031	12,72	35	0,14	32,00	2,96	0,203	0,064
	17.12.2020	1	51	0,022	13,52	30	0,25	26,52	2,48	0,230	0,048
	13.01.2021	1	51	0,016	14,24	30	0,18	27,35	2,64	0,275	0,072
р.Ірша, ліва притока р.Тетерів, 31 км від гирла питний в/з м. Малин	21.01.2020	2	99	0,027	12,64	35	0,17	30,00	2,88	0,275	0,072
	17.12.2020	1	122	0,031	13,76	30	0,28	28,56	2,80	0,345	0,139
	13.01.2021	1	125	0,020	13,92	30	0,12	23,14	2,32	0,650	0,240
р.Возня, права притока р.Ірша,8 км, питний в/з м. Малин	27.01.2020	2	38	0,016	11,52	30	0,16	28,00	2,72	0,420	0,080
	17.12.2020	1	42	0,044	12,72	35	0,30	30,60	2,72	0,605	0,118
	13.01.2021	1	35	0,014	12,96	35	0,15	25,25	2,56	0,712	0,136
р.Гнилоп'ять, права притока р.Тетерів,59 км, питний в/з м.Бердичева	21.01.2020	2	61	0,033	12,48	40	0,69	38,30	3,36	0,325	0,088
	16.12.2020	2	45	0,010	12,32	50	0,32	37,24	3,20	0,255	0,099
	13.01.2021	1	45	0,008	13,20	50	0,41	35,09	3,12	0,325	0,104